

Student digital SRW-club

T.T. Dalayeva¹, B.S. Balgazina¹, S.G. Belous¹, Sh.M. Uldahan¹
¹Abai University (Almaty, Kazakhstan)

Abstract

Modern conditions for remote communication and learning have entailed the spread of digital technologies, when teachers are actively involved in the process of searching for new knowledge and mastering effective digitalization tools. Responding to modern challenges, the authors propose to create on the basis of KazNPU named after Abai «Student digital SRW-club», the purpose of which is to stimulate research and educational activities of students, cultivate students' enthusiasm, form critical thinking and leadership skills, skills of creative activity, work in a team.

The project «Student digital research club» is based on remote scientific activities and gamification elements that will allow students to instill interest in research work.

The novelty of the project is that for the first time at a qualitatively new level, an attempt is made to modernize the process of the research process for university students. The work is promising, since through the creation of innovative methods, the competitiveness of the training of domestic teaching staff is increased.

Keywords: higher education, distance learning, pedagogical design, digital learning technologies, research work, student club.

Поступила в редакцию 14.07.2020.

МРНТИ 14.35.07

К.Д. БУЗАУБАКОВА

Тараз мемлекеттік педагогикалық университеті (Тараз, Қазақстан),
klara_1101@mail.ru; <https://doi.org/10.51889/2020-3.2077-6861.05>

ДӘРІС ДАЙЫНДАУДЫҢ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯСЫ

Аңдатпа

Мақалада жоғары педагогикалық оқу орнында оқылатын дәрісті дайындаудың педагогикалық технологиясының мазмұны және дәріс дайындаудың кезеңдері ашылады. Дәрістің мақсаты, құрылымы, дидактикалық функциялары, дәрістің түрлері жаңа мазмұнда анықталады. Кіріспе дәріс, ақпараттық дәріс, визуалды дәріс, кеңес беру дәрісі, әдейі шатастыру дәрісі, проблемалық дәріс және проблемалық дәріске қойылатын негізгі педагогикалық талаптар жүйесі айқындалады. Сондай-ақ, мақалада қазіргі таңда жоғары педагогикалық оқу орнындағы дәріске қойылатын педагогикалық талаптар жүйесі нақтыланады: тақырыптың өзектілігі; ғылымилық; тұжырымдамалық негіздің болуы; дүниетанымдық және әдіснамалық негіздің болуы; оқу жоспары мен пәннің бағдарламасына сәйкестігі; проблеманы қоя алушылық; біртұтастық пен жүйелілік; түсініктілік; мазмұндылық; шынайылық; өмірмен байланыстылығы; практикалық мәнділігі; көрнекілік; пәнаралық байланыс; нәтижелілік; белсенділік; шығармашылық және т.б.

Түйін сөздер: дәріс; дәріс түрлері; дәрісті ұйымдастыруға қойылатын педагогикалық талаптар; дәрістің дидактикалық функциялары; педагогикалық технология.

Кіріспе. XXI ғасырда білім беру құнды ту, жасанды интеллекті жаһандық дамудың капиталға айналды, ол өз мазмұны жөнінен негізгі факторларына айналды [1]. стратегиялық ресурстармен бәсекелесе Қазақстан Республикасында білім алады және солай болуға тиіс. Елдің даму беруді және ғылымды дамытудың 2020- деңгейі білім беру сапасымен бағаланатын 2025 жылдарға арналған Мемлекеттік болды. «Білім экономикасы», еңбек бағдарламасында: «Білім беру деңгейлері өнімділігін арттыру, инновацияны дамы- арасындағы мазмұнның сабақтастығын

қамтамасыз ету мақсатында бүкіл білім беру траекториясы бойы жинақталатын өтпелі негізгі құзыреттер айқындалатын болады. Бұл құзыреттер білім берудің барлық деңгейлеріндегі мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартының құндылығы мен мазмұндылығын, білім беру саласындағы басқа да негіздемелік құжаттарды (салалық біліктілік шеңбері, кәсіби стандарттар) айқындау үшін негіз болады» – деп атап көрсеткендей, педагогикалық білім беруді жаңғырту үшін педагогтер даярлауды жүзеге асыратын жоғары оқу орындары мен колледждерге қойылатын біліктілік талаптары күшейтіледі және бәсекеге қабілетті маманды қалыптастырудың негізі білім беру жүйесінде қалыптасатын құндылықтар өзгеретін болады [2].

Болашақ педагогтердің креативті құзыреттілігін қалыптастыруда жоғары педагогикалық оқу орындарында оқылатын дәрістің атқаратын рөлі ерекше.

Тез өзгермелі бүгінгі әлемде Цифрлы Қазақстан жағдайында білікті педагог кадрларды даярлауда жоғары педагогикалық оқу орындарында оқылатын дәрістерге қойылатын дидактикалық талаптар жүйесі, дәрістердің түрлері мен типологиясы ашылып, дәрісті жүргізудегі оқытушының әдістемелік және технологиялық құзыреттілігі айқындалады [3].

Зертеудің әдістері мен пікірталастары.

Дәріс – жоғары оқу орында оқытуды ұйымдастырудың негізгі формасы. Дәрістің басты мақсаты – болашақ маманның жаңа оқу материалдарын меңгеруге бағытталған ғылыми дүниетанымның негіздерін қалыптастыру. Дәріс – сабақта айтылмақ ойды тезис-жоспар бойынша күні бұрын жобалап, жоспарлап алып, сол бойынша оқытушының баяндау монологы. «Дәріс» сөзі латынша «lectio» – «оқу» деген мағынаны береді. Дәріс алғаш VI ғасырда Ежелгі Грецияда пайда болып, кейін Ежелгі Римде орта ғасырға дейін таралды [4; 5; 6]. Дәрістің мақсаты:

– студенттерде оқытылатын пән бойынша жүйелі ғылыми көзқарас қалыптастыру;

– оқытудың заңдары мен принциптерін меңгеруін қамтамасыз ету;

– болашақта алған білімдерін кәсіби іс-әрекетте шығармашылықпен қолдана білу, кәсіби құзыреттіліктерін қалыптастыру;

– болашақ мамандарды сындарлы ойлауға үйрету, педагогикалық рефлексия жасауға үйрету;

– болашақ маманның танымдық қызметін белсендіру, дұрыс сөйлеу мәдениетін қалыптастыру [7].

Жоғары оқу орнындағы дәріс – оқытушының аудиториямен шығармашылық қарым-қатынас орнатуы. Дәріс 3 түрлі қызмет атқарады: ақпарат берушілік (дидактикалық) – жаңа білім беру; ынталандырушылық – тақырыпқа қызықтырып, қосымша мәліметтерді өз бетінше іздестіруге талпындыру; дамытушылық – мәселеге баға беру, ой-елегінен өткізу. Дәрістің дидактикалық функцияларына жататындар:

– оқыту мақсатының нақты қойылуы;

– білімді меңгеру үшін жаңа ақпараттардың берілуі;

– дәріс мазмұнының өмірмен байланыстылығы;

– студенттердің шығармашылығын қалыптастыру;

– пәнаралық байланыстарды қамтамасыз ету.

Қазіргі таңда жоғары оқу орнындағы дәріске төмендегідей педагогикалық талаптар қойылады:

1) Тақырыптың өзектілігі: дәріс тақырыбының бүгінгі күннің өзекті мәселесін қамтуы.

2) Ғылымилық: ұсынылатын ақпарат қазіргі кездегі ғылымның даму деңгейіне сәйкес болуы.

3) Біртұтастық пен жүйелілік: негізгі сұрақтар, жаңа ақпараттар бірізділікте берілуі шарт және материалды берудегі логикалық құрылым, кіріспе мен қорытындының болуы, т.б.

4) Дүниетанымдық және әдіснамалық негіздің болуы: дәрісте баяндалатын ғылыми ұғымдардың шығу тарихи генезисін білуі;

5) Түсініктілік: ғылыми терминдер мен ұғымдардың, қарастырылатын сұрақтар мазмұнының түсініктілігі.

6) Мазмұндылық: нақты материал және ақпараттарды дұрыс таңдау мен сұрыптау, оларды толықтыру және жүйелеу;

7) Шынайылық: негізгі тұжырымдар мен айтылатын ойдың дәлдігі, дәлелділігі.

8) Проблеманы қоя алушылық: нақты тақырып бойынша өзекті проблеманы көре алуы және пікірталас тудыратын сұрақтарды сұрыптап іріктей алуы;

9) Тұжырымдамалық негіздің болуы: айтылатын ойдың нақты тұжырымдамаларға сүйенуі, басты ойлар мен қорытындының болуы.

10) Өмірмен байланыстылығы: дәріс материалының қазіргі өмірмен, практикамен, студенттің болашақ мамандығымен байланысты болуы; педагогикалық жағдаят пен кейстерді қамтуы.

11) Оқу жоспары мен пәннің білім беру бағдарламасына сәйкестігі: дәріс мазмұнының пәннің оқу жоспары мен пәннің бағдарламасына толықтай сәйкес болуы.

12) Мазмұндылық: дәріс мазмұнының толықтылығы, сұрақ мазмұнының толық ашылуы.

13) Практикалық мәнділігі: дәріс материалының болашақ маманның кәсіби іс-әрекетінде қолданыс табуы.

14) Көрнекілік: көрнекі құралдарды пайдалану, негізгі ой-тұжырым, ереже-зандылықтардың сызба, сурет, слайд және т.б. түрінде берілуі.

15) Пәнаралық байланыс: дәрістің мамандықтың басқа пәндерімен байланысы.

16) Нәтижелілік: соңғы нәтижеге жету.

17) Белсенділік: студенттердің танымдық белсенділіктерін арттыру.

18) Шығармашылық: сындарлы ойлау, креативтілік [8, 247 Б.].

Кіріспе дәрісте курстың жалпы мазмұны мен құрылымын пайымдауға бағытталады және зерделеуге көмектеседі, студенттерді арнайы әдебиеттермен, оқу порталдарымен жұмыс істеуге жетелейді, курстың мазмұнымен таныстырады. Шолу жасау (ақпараттық) дәрісте тақырыптың негізгі мазмұнын ашу, жаңа білімді жүйелеу жүзеге асырылады. Проблемалық дәрісте тақырып қарама-қайшылықты мәселе қою арқылы шешіледі.

Визуалды дәрісте дәрістің негізгі мазмұны бейнелі түрде көрнекі беріледі (кесте, сурет, сызба, слайд және т.б.). Кеңес беру дәрісі студенттердің ынтасын, дербес қабілеттерін, әлеуетін толықтай пайдалануға мүмкіндік береді.

Әдейі шатастыру дәрісі алдын-ала жоспарланған қателіктер арқылы жаңа білім, жаңа ақпараттарға талдау жасау, пайымдау және зерделеуге жол ашады.

Он-лайн дәріс – қашықтықтан Интернет желісін, электронды оқыту платформаларын пайдаланып берілетін дәріс. 1-суретте дәрістің түрлері ашылды.

Ақпараттық дәрісте сұрақтарға жауап беру арқылы формальды ойлау негізінде материалды есте сақтау жүзеге асады: тақырыпты ашатын сұрақтар жүйесі енгізіледі; оқу материалы әрбір сұрақ үшін логикалық тізбекпен баяндалады; әрбір сұрақтағы жаңа ұғым анықталады; тұжырымдамалардың дәлелдемелері қысқа баяндалады; мысалдар келтіреді, педагогикалық жағдаяттар мен кейстер шешіледі.

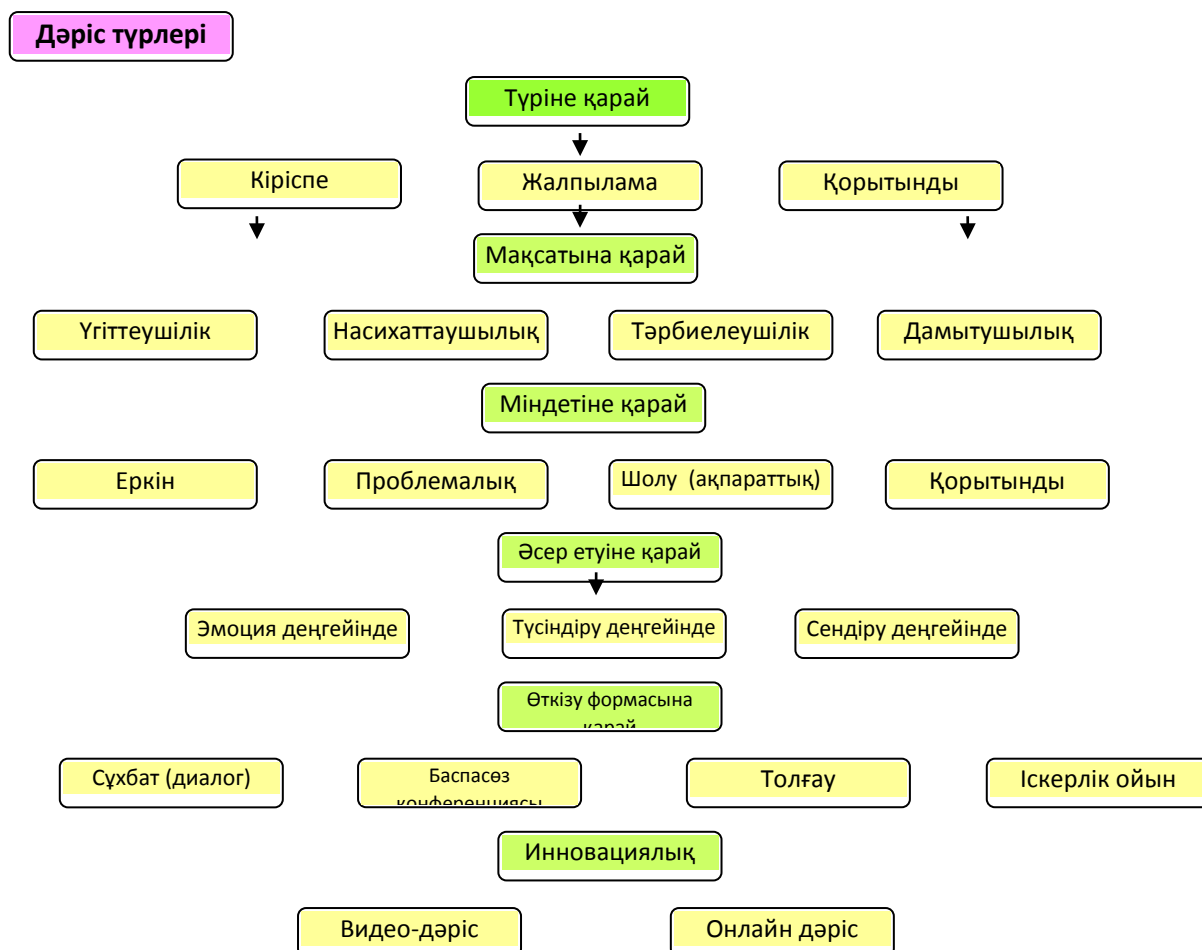
Проблемалық дәріс материалды түсіндірер алдында (проблемалық) сұрақтар қою, мәселе туғызу арқылы жүзеге асырылады. Проблемалық дәрістің дидактикалық мақсаты-теориялық білімді меңгерту; сындарлы ойлауды дамыту; танымдық қызығушылық ояту. Проблемалық дәріс дәріс оқушы мен дәрісті тыңдаушылардың өзара байланыста жұмыс етуін қамтамасыз етеді. Проблемалық дәрісте сұрақ қою немесе мәселе тудыру арқылы жасырын тұрған мәселенің бір емес бірнеше жауаптарын құрастыру арқылы түсіндіргелі отырған тақырыптың шешімін табуға болады:

1) Материалды түсіндірер алдында мәселелік (проблемалық) сұрақтар қойылады (мәселе туындайды).

2) Жаңа білім белгісіз күйінде қабылданады.

3) Проблемалық жағдаяттар тудыру арқылы оның шешімін іздестіре отырып, қажетті ақпарат алынады.

4) Қабылдаған ақпарат тыңдаушы үшін өзі ашқан жаңалық түрінде меңгеріледі.

Сурет. Дәрістің түрлері

Проблемалық дәріске қойылатын педагогикалық талаптар: ғылыми тұжырымдамаларға негізделген сұрақтардың болуы; сұрақтардың ішкі қайшылықтары; қайшылықтарды шешудегі шарттар; педагогикалық шарттар көмегімен қажетті белгілі әдісті таңдап, белгісіз әдісті іздестіру. Алдын ала қателері бар дәріс – қате және дәл емес ақпаратты ажырату үшін ұйымдастырылады: тыңдаушыларға қате ақпарат беріледі; тыңдаушы қатені тауып, талдауына 10-15 мин уақыт беріледі; тыңдаушы сараптаушы оппонент не пікір беруші ретінде сөйлейді.

Бірге жүргізілетін дәрісте материал екі дәріс берушінің өзара диалогтік қарым-қатынас жасау түрінде беріледі: бір немесе ұқсас бірнеше проблемалық жағдаяттар туғызылады; әртүрлі болжамдар ұсынылады; дәлелдеуші немесе жоққа шығарушы

жүйелер ойластырылады; бірлесе ортақ алынған нәтиже негізделеді. Дәрісті оқуда дәрістің құрылымы және логикалық байланысы қатаң сақталуы тиіс: жоспарының болуы; дәрістің басында тақырыпқа байланысты әдебиеттердің және дәрістің аяғында қосымша әдебиеттердің берілуі.

Нәтижелері. Дәрісті ұйымдастыруға қойылатын педагогикалық талаптар:

- 1) Дәріс алынған тақырыпқа сәйкестігі.
- 2) Дәрістің мазмұнының пәннің оқу бағдарламасына сәйкес келуі.
- 3) Оқыту тиімділігін арттыруды қамтамасыз ететін заманауи құралдармен қамтамасыз етілуі: демонстрациялық құрылғылар, техникалық құралдар, интерактивті тақта, т.б. 2-суретте Дәріс дайындау технологиясы берілді.

Дәрісті ұйымдастыруға қойылатын әдістемелік талаптар:

1) Дәріс мазмұнының тізбектей берілуі, біртұтастығы, жүйелілігі.

2) Дәрісте жоғары мектеп оқытушысының кәсіби әдепті сақтауы.

3) Дәрісте оқытушының студенттермен ынтымақтастық қарым-қатынас орнатуы.

4) Дәріс мазмұнының толықтай ашылуы: алдын ала дайындалған конспект немесе тезиске сүйене отырып, силлабус бойынша студенттің дәріс мазмұнымен алдын

ала таныс болуы және дайындалып келуі, дәрісте еркін пікірталасқа түсе алуы.

5) Оқытудың инновациялық технологияларын және интерактивті әдістерді, заманауи техникалық құралдарды тиімді қолдана алуы.

6) Дәрісте болашақ маманның кәсіби құзыреттілігін қалыптастыратындай кейс, педагогикалық жағдаяттардың болуы [9, Б.152].

Кесте 1

Дәріс дайындаудың педагогикалық технологиясы

Дәріс дайындаудың педагогикалық технологиясы				
Дәрістің сұлбасы	Дәрістің жоспары	Ақпарат, мәліметті іздестеру, сұрыптау	Дәріс мазмұнын анықтау	Дәріс сапасын бағалау
Материалдың реті	Сұрақтарды таңдау, қою	Таңдау принципі	Дәріс мәтінін жазу	Өзін-өзі бағалау
Кіріспе	Кіріспе		Дәріс режиссурасы: – Дәрісханаға кіру (дәріс қайда, қашан, кіммен өтеді?) – Алғашқы сөз; – дауыс ырғағы; – сөз екпіні; – бет әлпеті; – ишарат. – Аудиторияны сезіну (қабылдап отыр ма?) – Кері байланыс – Соңғы сөз	
Не туралы?	Не? Не туралы?			
Негізгі бөлім	Негізгі бөлім: – Жаңа ұғым – Жаңа режим			
Логикалық байланыс	– Заңдылықтар – Мысалдар			
Қорытынды				
Нәтиже				

Дәрісті дайындауда педагог дәрістің мақсат-міндеттерін анықтайды; дәрістің сұлбасын (нобайын) және жоспарын жасайды; факті, ақпарат, мәлімет жинап іздестіреді; алынған мәлімет, ақпарат, фактілерді рет-ретімен орналастырады; мәліметтерді жүйелейді; дәрісті беру әдістемесін таңдайды; дәрісті берудегі көрнекі, техникалық құралдарды анықтайды;

дәрісті оқып шығып, өңдейді; көрнекіліктер (слайд, бейнефильм) әзірлейді және т.б.

Болашақ педагогтердің жалпыкәсіби құзыреттілігін қалыптастыруда дәрістің алатын орны ерекше. Болашақ педагогтің жалпыкәсіби құзіреттілігіне оның біртұтас педагогикалық процесті ұйымдастыра және басқара алуы; педагогикалық процесті бақылау және диагностикалауы, педагогикалық процестің нәтижесіне

мониторингтік сараптама жасай алуы, кері байланысты жасауы, педагогикалық процесті жетілдіру бойынша өз іс-әрекетіне өзіндік баға, өзіндік талдауы, педагогикалық рефлексия, этномәдениеттілік және көп-мәдениеттілік құзіреттіліктері кіреді [10; 11; 12; 13; 14; 15; 16].

Дәрісті жүргізудегі оқытушының оқытудың қозғаушы тетіктерін тиімді басқаруындағы әдістемелік құзыреттілігі айқындалады:

- оқытушының тәрбиелеудің, оқытудың мазмұнын, формасын, әдістерін таңдағанда міндетті түрде оқушылардың психологиялық ерекшеліктерін есепке алуы;
- оқытушының оқу-тәрбие процесінде жанға жайлы психологиялық ахуал тудыра алуы;
- оқытушының оқу-тәрбие әдістерін дұрыс таңдай алуы;
- өз пәні бойынша оқытудың әртүрлі әдіс-тәсілдерін меңгеруі, оның қажеттісін өз іс-тәжірибесінде пайдалана алуы [17; 18].

Оқытушының оқытудың қозғаушы тетіктерін тиімді басқаруындағы технологиялық құзыреттілігіне жататындар:

- оқытушының өз пәні бойынша оқытудың инновациялық технологияларын меңгеруі;

– оқытушының өз пәніне қатысты инновациялық технологияны дұрыс таңдай алуы;

– оқытушының оқу-тәрбие процесінде инновациялық технологияның рөлі мен маңызын айқындай алуы;

– оқытушының оқу-тәрбие процесінде оқушының инновациялық іс-әрекетін жо-спарлай алуы.

Қорытынды. Жоғары оқу орнында оқылатын дәріс болашақ мамандардың теориялық және тәжірибелік іскерлігін тиімді басқару жүйесінде ойлау процесінің заңдылықтары мен білімді меңгеру үшін танымдық, шығармашылық қабілеттерінің дамуына, проблемаларды ұтымды шешу, іскерлік пен креативтілікті қалыптастыру, тұлғаның өздігінен дамуы мен дербестігін қамтамасыз етуіне негізделуі тиіс.

Инновациялық технологияның қыр-сырын меңгерген, өз ісіне үлкен жауапкершілікпен қарайтын, педагогикалық процесті нәтижеге бағыттай алатын, әрбір шәкірттің жүрегіне жол табатын, оқушыларды шығармашылық ізденіске бағыттай алатын, ұдайы шығармашылық ізденістегі интеллектуалды тұлға, креативті мұғалім даярлауда жоғары оқу орнында жүргізілетін дәрістің алатын орны ерекше.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

- [1] Сындалы қоғамдық диалог – Қазақстанның тұрақтылығы мен өркендеуінің негізі /Қазақстан Республикасы Президенті Қ.Тоқаевтың Қазақстан халқына Жолдау. – Астана: Ақорда, 2019.
- [2] Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған Мемлекеттік бағдарламасы [Электронды ресурс] // [http:// www.edu.gov.kz](http://www.edu.gov.kz) (қаралған күн: 04.05.2020).
- [3] Шваб Клаус. Төртінші индустриялық революция. The Fourth Industrial Revolution: – Астана: «Ұлттық аударма бюросы» қоғамдық қоры, 2018. –198 б.
- [4] Коджаспирова Г.М. Педагогика. Учебник. –М.: КНОРУС,2010. –744 с.
- [5] Подласый И.П. Педагогика: в 2 т. Т. 2. Практическая педагогика: учебник для бакалавров. –М.: Юрайт, 2013. –799 с.
- [6] Таубаева Ш.Т., Иманбаева С.Т., Берикханова А.Е. Педагогика: Оқулық. – Алматы: ОНОН, 2018. – 350 б.
- [7] Мынбаева А.К. Основы педагогики высшей школы: Учебное пособие. – Алматы, 2008. –156 с.
- [8] Бұзаубакова К.Ж. Педагогика. Оқулық. –Тараз: ИП «Бейсенбекова А.Ж.»,2019. – 329 б.
- [9] Бұзаубакова К.Ж. Педагогикалық шеберлік. –Тараз: ИП «Бейсенбекова А.Ж.», 2018. –314 б.
- [10] Хуторской А.В. Педагогическая инноватика. Учебное пособие. – М.: Академия, 2010. –254 с.
- [11] Таубаева Ш.Т., Бакиров И. И., МаксUTOва И. О. Интенсивные образовательные технологии и их применение начинающими преподавателями вуза. Учебно-методическое пособие. – Алматы: 2019. –374 с.

[12] Таубаева Ш. Т. Педагогиканың философиясы және әдіснамасы: Оқулық. – Алматы: Қазақ университеті, 2019. –350 б.

[13] Монахов В.М. Педагогическая технология от А до Я: самоучитель проектирования учебного процесса. –Липецк: ИРО, 2007. –287 с.

[14] Таубаева Ш.Т. Исследовательская культура учителя: от теории к практике: Монография. –Алматы: Қазақ университеті, 2016. – 423 с.

[15] Фокин Ю.Г. Теория и технология обучения. Деятельностный подход. – М.: Юрайт, 2018. – 241 с.

[16] Максүтова И.О., Таубаева Ш.Т., Момбек А.А. Педагогическая технология: от концепции до модели // Педагогика и психология. –2018. –4(37). –С.116 – 123.

[17] Amirova A., Buzaubakova K., Kashkynbayeva Z., Yelubayeva M., Kumisbekova Z., Elmira U., Genz Z. The Formation of Creative Competence of Future Teachers// International Journal of Scientific Study. –2017. –V 5. –Issue7. – P.89 - 93.

[18] Amirova A., Buzaubakova K., Kashkynbayeva Z., Yelubayeva M., Kumisbekova Z., Elmira U., Genz Z. Training the creative competence of future teachers// Journal for Educators Teachers and Trainers. –2018. –V.8-Iss.27. – P.118 –125.

References

[1] «Constructive public dialogue - the basis of stability and prosperity of Kazakhstan» / Message of the President of the Republic of Kazakhstan K. Tokayev to the people of Kazakhstan. – Astana: Akorda, 2019.

[2] State program for the development of education and science of the Republic of Kazakhstan for 2020-2025 years [Electronic resource] // <http://www.edu.gov.kz>. (date of the application: 04.05.2020).

[3] Schwab Klaus. The fourth industrial revolution. The Fourth Industrial Revolution: – Astana: National Translation Bureau Public Foundation, 2018. – 198 pages.

[4] Kojaspirova G.M. Pedagogy. Textbook. –М.: KNORUS, 2010. – 744 p.

[5] Podlasyi I.P. Pedagogy: in 2 vols. T. 2. Practical pedagogy: a textbook for bachelors. – М.: Yurayt, 2013. – 799 s.

[6] Taubaeva Sh.T., Imanbaeva S.T., Berikkhanova A.E. Pedagogika: Okulyk. –Almaty. ONON. 2018. – 350 b.

[7] Mynbayeva A.K. Fundamentals of pedagogy of higher education: Textbook. – Almaty, 2008. – 156 p.

[8] Buzaubakova K. Pedagogy. The textbook. –Taraz: IP «Beisenbekova A.Zh.», 2019. – 329 p.

[9] Buzaubakova K. Pedagogical skills. –Taraz: IP «Beisenbekova A.Zh.», 2018. – 314 p.

[10] Khutorskoy A.V. Pedagogical innovation. Textbook. – М.: Academy, 2010. – 254 p

[11] Taubaeva Sh., Bakirov I., Maksutova I. Intensive educational technologies and their application by novice university teachers. Teaching aid. – Almaty, 2019. – 374 p.

[12] Taubaeva Sh. T. Philosophy and methodology of pedagogy: Textbook. – Almaty: Kazakh University, 2019. – 350 p.

[13] Monakhov V.M. Pedagogical technology from A to Z: tutorial for the design of the educational process. – Lipetsk: IRO, 2007. –287 p.

[14] Taubayeva Sh.T. Teacher Research Culture: From Theory to Practice: Monograph. – Almaty: Kazakh University, 2016. – 423 p.

[15] Fokin Yu.G. Theory and technology of instruction. Active cooling. – М.: Yurayt, 2018. – 241 p.

[16] Maksutova I.O., Taubaeva Sh.T., Mombek A.A. Pedagogicheskaya tekhnologiya: ot koncepcii do modeli // Pedagogika i psihologiya. – 2018. – 4(37) – S.116-123.

[17] Amirova A., Buzaubakova K., Kashkynbayeva Z., Yelubayeva M., Kumisbekova Z., Elmira U., Genz Z. The Formation of Creative Competence of Future Teachers// International Journal of Scientific Study. –2017. –V 5. – Issue7. – P.89-93.

[18] Amirova A., Buzaubakova K., Kashkynbayeva Z., Yelubayeva M., Kumisbekova Z., Elmira U., Genz Z. Training the creative competence of future teachers// Journal for Educators Teachers and Trainers. –2018. –V.8-Iss.27. – P.118-125.

Педагогическая технология подготовки лекций

К.Д. Бузаубакова

*Таразский государственный педагогический университет
(Тараз, Казахстан)*

Аннотация

В статье освещается содержание педагогической технологии подготовки лекций в высших педагогических заведениях и этапы проведения лекций. Определяются цель, структура, дидактические функции, виды лекций в новом содержании. Раскрываются особенности лекции-консультации, вводной, информационной, визуальной, специально апутанной, проблемной лекций, а также система основных педагогических требований к проблемной лекции.

Кроме того, в статье конкретизируются педагогические требования к организации современной лекции в высших педагогических заведениях: актуальность темы; научность; концептуальность идеи; наличие мировоззренческих и методологических основ; соответствие темы и содержания лекций учебному плану и учебной программе; постановка проблемы; целостность и системность; ясность; содержательность; достоверность; связь с жизнью; практическая значимость; наглядность; межпредметная связь; результативность; активность; креативность и другие.

Ключевые слова: лекция, виды лекций, педагогические требования к организации лекций, дидактические функции лекции, педагогическая технология.

Pedagogical technology of preparation of lectures

K.D. Buzaubakova

*Taraz State Pedagogical University
(Taraz, Kazakhstan)*

Abstract

The article highlights the content of pedagogical technology for preparing lectures in higher pedagogical institutions and the stages of lectures. The new content determined the purpose, structure, didactic functions, and types of lectures. There are revealed the features of a consultation lecture, an introductory, informational, visual, especially confused, problematic lecture, as well as a system of basic pedagogical requirements for a problem lecture. In addition, the article specifies the pedagogical requirements for organizing a modern lecture in higher pedagogical institutions: the relevance of the topic; science; conceptual idea; the existence of worldview and methodological foundations; compliance of the topic and content of lectures with the curriculum and curriculum; formulation of the problem; integrity and consistency; clarity; rich content; reliability; connection with life; practical significance; visibility; intersubject communication; performance activity; creativity, etc.

Keywords: lecture, types of lectures, pedagogical requirements for the organization of lectures, didactic functions of a lecture; pedagogical technology.

Редакцияға 10.05.2020 қабылданды